

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-502/19

**Procedură penală
împotriva
Oriol Junqueras Vies**

[cerere de decizie preliminară formulată de Tribunal Supremo]

Hotărârea (Marea Cameră) din 19 decembrie 2019

„Trimitere preliminară – Procedură accelerată – Drept instituțional – Cetățean al Uniunii Europene ales în Parlamentul European în timp ce este arestat preventiv în cadrul unei proceduri penale – Articolul 14 TUE – Noțiunea de «membru al Parlamentului European» – Articolul 343 TFUE – Imunități necesare pentru îndeplinirea misiunii Uniunii – Protocolul (nr. 7) privind privilegiile și imunitățile Uniunii Europene – Articolul 9 – Imunități de care beneficiază membrii Parlamentului European – Imunitate de deplasare – Imunități de sesiune – Domenii de aplicare personal, temporal și material ale acestor diferite imunități – Ridicarea imunității de către Parlamentul European – Cerere de ridicare a imunității adresată de o instanță națională – Actul privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct – Articolul 5 – Mandat – Articolul 8 – Procedura electorală – Articolul 12 – Verificarea prerogativelor membrilor Parlamentului European în urma proclamării oficiale a rezultatelor electorale – Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Articolul 39 alineatul (2) – Alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, liber și secret – Dreptul de a fi ales”

1. *Întrebări preliminare – Procedură preliminară accelerată – Condiții – Împrejurări care justifică o examinare rapidă – Cerere de interpretare formulată în cadrul unei acțiuni privind temeinicia unei decizii de refuz de ridicare a unei măsuri de arestare preventivă – Admisibilitatea recurgerii la această procedură*
[Statutul Curții de Justiție, art. 23a; Regulamentul de procedură al Curții, art. 105 alin. (1)]

(a se vedea punctele 43-45)

2. *Întrebări preliminare – Admisibilitate – Limite – Întrebări vădit lipsite de relevanță și întrebări ipotetice adresate într-un context care exclude un răspuns util – Litigiu principal privind o măsură de arestare preventivă – Hotărâre de condamnare intervenită ulterior trimiterii preliminare – Lipsa incidenței*
(art. 267 TFUE)

(a se vedea punctele 51-59)

3. *Privilegii și imunități ale Uniunii Europene – Membrii Parlamentului European – Noțiune – Calitate dobândită ca urmare și la momentul proclamării oficiale a rezultatelor (art. 343 TFUE; Actul privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, art. 6; Protocolul privind privilegiile și imunitățile Uniunii Europene, art. 9)*

(a se vedea punctele 62, 71 și 75-77)

4. *Parlamentul European – Alegeri – Competența statelor membre – Procedura electorală și proclamarea oficială a rezultatelor electorale – Limite [art. 2, art. 10 alin (1) și art. 14 alin. (3) TUE; art. 223 alin. (1) TFUE; Actul privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, art. 8 și 12]*

(a se vedea punctele 63-69)

5. *Privilegii și imunități ale Uniunii Europene – Membrii Parlamentului European – Imunitate de sesiune – Imunitate aferentă calității de membru – Domeniu de aplicare temporal – Imunitate aplicabilă pe durata sesiunilor Parlamentului European și a mandatului membrilor legislaturii (Actul privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, art. 6; Protocolul privind privilegiile și imunitățile Uniunii Europene, art. 9 primul paragraf)*

(a se vedea punctele 74, 77 și 78)

6. *Privilegii și imunități ale Uniunii Europene – Membrii Parlamentului European – Imunitate de deplasare – Imunitate aferentă calității de membru – Domeniu de aplicare temporal – Imunitate aplicabilă din momentul proclamării rezultatelor electorale (Actul privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, art. 6; Protocolul privind privilegiile și imunitățile Uniunii Europene, art. 9 al doilea paragraf)*

(a se vedea punctele 79-81 și 85-87)

7. *Privilegii și imunități ale Uniunii Europene – Membrii Parlamentului European – Imunitate de deplasare – Domeniu de aplicare material – Participare la sesiunea de constituire a Parlamentului European – Includere – Măsura arestării preventive adoptată anterior proclamării oficiale a rezultatelor electorale – Menținere condiționată de o cerere de ridicare a imunității (Actul privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, art. 6; Protocolul privind privilegiile și imunitățile Uniunii Europene, art. 9 al doilea și al treilea paragraf)*

(a se vedea punctele 87-92)

Rezumat

O persoană aleasă în Parlamentul European dobândește calitatea de membru al acestei instituții de la proclamarea oficială a rezultatelor și beneficiază începând de la acest moment de imunitățile aferente acestei calități

În hotărârea preliminară *Junqueras Vies* (C-502/19), pronunțată la 19 decembrie 2019, Curtea, întrunită în Marea Cameră, a precizat domeniul de aplicare personal, temporal și material al imunităților acordate membrilor Parlamentului European¹.

În această cauză, Curtea a fost sesizată cu mai multe întrebări preliminare referitoare la interpretarea articolului 9 din protocol de către Tribunal Supremo (Curtea Supremă, Spania). Aceste întrebări au fost formulate în cadrul unei acțiuni introduse de un om politic ales în Parlamentul European cu ocazia alegerilor din 26 mai 2019 împotriva unei ordonanțe prin care se refuză să i se acorde acestuia o permisiune extraordinară de ieșire din penitenciar. Persoana interesată fusese arestată preventiv înaintea acestor alegeri în cadrul unei proceduri penale inițiate împotriva acestuia din cauza participării sale la organizarea referendumului de autodeterminare care a avut loc la 1 octombrie 2017 în comunitatea autonomă Catalonia. Acesta a solicitat permisiunea menționată mai sus pentru a putea îndeplini o formalitate cerută de dreptul spaniol în urma proclamării rezultatelor, formalitate care constă în pronunțarea unui jurământ sau a unei promisiuni de respectare a Constituției spaniole în fața unei comisii electorale centrale, și pentru a se deplasa ulterior la Parlamentul European pentru a lua parte la sesiunea de constituire a noii legislaturi. În urma sesizării Curții, Tribunal Supremo, la 14 octombrie 2019, a condamnat persoana interesată la o pedeapsă cu închisoarea de treisprezece ani, precum și, pentru aceeași perioadă, la o pedeapsă de incapacitate absolută de a exercita sarcini sau funcții publice.

Curtea a statuat, în primul rând, că o persoană care este aleasă în Parlamentul European dobândește calitatea de membru al Parlamentului ca urmare și la momentul proclamării rezultatelor electorale, astfel încât beneficiază de imunitățile garantate de articolul 9 din protocol.

În această privință, Curtea a subliniat că, deși procedura electorală și proclamarea rezultatelor sunt în principiu reglementate de legislația statelor membre, în conformitate cu articolele 8 și 12 din Actul electoral din 1976², alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, liber și secret³ constituie expresia principiului constituțional al democrației reprezentative, al cărui domeniu de aplicare este definit de dreptul Uniunii însuși. Or, din tratate și din Actul electoral din 1976 rezultă că calitatea de membru al Parlamentului European rezultă din simpla alegere a persoanei interesate și este dobândită de acesta ca urmare a proclamării oficiale a rezultatelor efectuate de statele membre. În plus, din articolul 343 TFUE rezultă că Uniunea și, așadar, instituțiile sale, precum și membrii acestora trebuie să beneficieze de imunitățile necesare misiunilor lor.

¹ Imunități prevăzute la articolul 343 TFUE și la articolul 9 din Protocolul (nr. 7) privind privilegiile și imunitățile Uniunii Europene (JO 2012, C 326, p. 266) (denumit în continuare „protocolul”).

² Actul privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct, anexat la Decizia 76/787/CECO, CEE, Euratom a Consiliului din 20 septembrie 1976 (JO 1976, L 278, p. 1), modificat ultima dată prin Decizia 2002/772/CE, Euratom a Consiliului din 25 iunie și din 23 septembrie 2002 (JO 2002, L 283, p. 1, JO 2009, L 228, p. 47).

³ Articolul 14 alineatul (3) TUE.

În al doilea rând, Curtea a considerat că persoanele care, precum domnul Junqueras Vies, sunt alese membrii ai Parlamentului European beneficiază, de la proclamarea rezultatelor, de imunitatea de deplasare aferentă calității lor de membru și prevăzută la articolul 9 al doilea paragraf din protocol. Or, această imunitate are drept obiect să le permită în special să se deplaseze și să ia parte la sesiunea de constituire a noii legislaturi a Parlamentului European. Astfel, spre deosebire de imunitatea de sesiune prevăzută la primul paragraf, de care nu beneficiază decât începând de la deschiderea acestei sesiuni de constituire și pe întreaga durată a sesiunilor Parlamentului European, imunitatea de deplasare acoperă deplasările membrilor având ca destinație locul reuniunii Parlamentului European, inclusiv prima sa reuniune.

Curtea a amintit în această privință că obiectivele urmărite prin imunitățile prevăzute de protocol constau în asigurarea protecției bunei funcționări și a independenței instituțiilor. În acest cadru, imunitatea de deplasare prevăzută la articolul 9 al doilea paragraf din acest protocol dă efect dreptului de a fi ales garantat de articolul 39 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, permițând oricărui membru, de îndată ce a fost proclamat ales și independent de aspectul dacă a îndeplinit sau nu eventuale formalități prevăzute de dreptul intern, de a participa la sesiunea de constituire a Parlamentului European fără a îi putea fi împiedicată deplasarea.

Curtea a statuat, în al treilea și ultimul rând, că beneficiul imunității de deplasare garantate oricărui membru al Parlamentului European implică ridicarea oricărei măsuri de arestare preventivă care ar fi fost aplicată anterior proclamării alegerii sale, pentru a îi permite să se deplaseze și să ia parte la sesiunea de constituire a Parlamentului European. În consecință, dacă instanța națională competentă ar considera necesar să mențină o astfel de măsură, aceasta ar fi obligată să ceară în cel mai scurt termen ridicarea acestei imunități Parlamentului European, în temeiul articolului 9 al treilea paragraf din protocol.